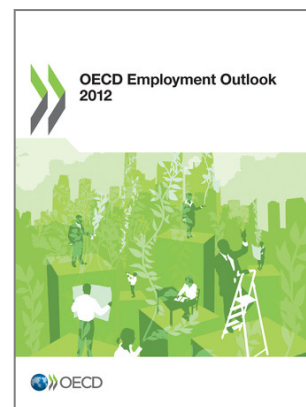

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Employment Outlook 2012

Summary in Czech

Read the full book on:
[10.1787/empl_outlook-2012-en](http://dx.doi.org/10.1787/empl_outlook-2012-en)

Výhled zaměstnanosti v zemích OECD pro rok 2012

Přehled v českém jazyce

- Toto 30. vydání Výhledu zaměstnanosti v zemích OECD se věnuje současným trendům na trhu práce a krátkodobým vyhlídkám v zemích OECD. Zotavení z nedávné hospodářské a finanční krize probíhá pomalu a nerovnoměrně. Nezaměstnanost v mnoha zemích zůstává nepříjemně vysoká. Vzrostla i nezaměstnanost dlouhodobá, což zvyšuje riziko, že se vyšší míra nezaměstnanosti zafixuje.
- Z analýzy reakce trhů práce na ekonomické otřesy vyplývá, že opatření ke snížení strukturální nezaměstnanosti pomáhají zároveň zmírnit nepříznivé dopady hospodářského poklesu na míru nezaměstnanosti, ztrátu příjmů a příjmovou nerovnost. Zpráva také dokládá snížení podílu příjmu z práce na národním důchodě, ke kterému dochází v mnoha zemích OECD, a to převážně v důsledku globalizace a technologických změn. Větší investice do vzdělávání a lépe zacílené daně a programy sociální podpory mohou přispět ke sdílení plodů hospodářského růstu širším okruhem lidí.
- Nakonec se zpráva zabývá tím, jaký má na trh práce dopad politika pro zmírnění změn klimatu. V některých sektorech může docházet k velkým změnám zaměstnanosti, i když je celkový vliv na úroveň zaměstnanosti jen malý. Co se týče dalších strukturálních šoků, měla by být zavedena opatření pro podporu mobility na trhu práce.

Trhy práce v zemích OECD v době odeznívání krize

Nezaměstnanost v zemích OECD zůstává těsně pod nejvyšší poválečnou úrovní 8,5 % a pravděpodobně ani v průběhu následujícího roku neklesne. Bez práce je zhruba 48 milionů lidí, tedy asi o 14,5 milionu více než v době nástupu finanční krize koncem roku 2007. Od začátku zotavování téměř před třemi roky je růst stále příliš slabý a nerovnoměrný. Nezvzádně vyvolat výraznější pokles cyklického vzestupu nezaměstnanosti v celé oblasti OECD.

Zároveň jsou mezi jednotlivými zeměmi obrovské rozdíly v míře nezaměstnanosti a sociálních nákladech spojených s hospodářským poklesem. Míra nezaměstnanosti zůstala pod hranicí 5,5 % v devíti zemích OECD – Austrálii, Japonsku, Koreji, Lucembursku, Mexiku, Nizozemsku, Norsku, Rakousku a Švýcarsku. Naproti tomu v devíti zemích stále přetrvává dvouciferná nezaměstnanost – v Estonsku, Francii, Irsku, Itálii, Maďarsku, Portugalsku, Slovensku, Španělsku a Řecku.

V mnoha zemích došlo v důsledku chabého zotavování k další marginalizaci nezaměstnaných. Dlouhodobě nezaměstnaní, tedy lidé, kteří neúspěšně hledají práci déle než rok, nyní představují více než třetinu všech nezaměstnaných v OECD. Dále výrazně vzrostl podíl neúspěšných uchazečů o práci, kteří se rozhodli z pracovního trhu odejít. A nezaměstnanost mladých lidí dosáhla v některých zemích nebezpečně vysokých hodnot – ve Španělsku a Řecku je to přes 50 % (ale v Německu jen 8 %).

Kromě bezprostředního dopadu na život lidí, kteří nemohou najít práci, a jejich rodin hrozí stále větší riziko, že se část cyklického nárůstu nezaměstnanosti přemění ve strukturální, a v zemích, kde je situace s nezaměstnaností nejhorší, dojde k jejímu trvalému zvýšení. Ohrožuje to budoucí dostupnost pracovních sil a oslabuje samotné zotavení, které by mohlo dát vznik pracovním místům.

Aktivní politika boje s nezaměstnaností

Jak by měli veřejní činitelé zareagovat? V krátkém období musejí jednat alespoň v těchto čtyřech oblastech: všeobecná podpora tvorby pracovních míst; řešení rostoucího počtu dlouhodobě nezaměstnaných; zlepšení vyhlídek mladých lidí na zaměstnání; a zajištění co nejmenšího trvalého odchodu nezaměstnaných z trhu práce. Dlouhodobým úkolem zůstává posílení odolnosti trhu práce a podpora toho, aby lépe čelil budoucím hospodářským poklesům s omezenými sociálními náklady.

Zotavení trhu práce do značné míry závisí na hospodářském zotavení v širším smyslu, které je především v eurozóně poměrně nejisté. Politika podporující poptávku by pomohla nastartovat hospodářský růst a tvorbu pracovních míst. Vzhledem k omezeným možnostem dalšího využití monetárních a fiskálních prostředků ve většině zemí OECD bude pro zotavení nezbytné klást větší důraz na strukturální reformy na trzích práce a produktů.

Hrozba rostoucí strukturální nezaměstnanosti také vyžaduje dobře sestavený balíček aktivních opatření na trhu práce, která pomohou nezaměstnaným vrátit se do práce co nejrychleji, lidem ohroženým dlouhodobou nezaměstnaností udržet si dovednosti prostřednictvím dočasných pracovních míst. Nejúčinnější opatření budou pravděpodobně cílené dotace na zaměstnanost a pomoc s hledáním práce, například v podobě osobních pohovorů, individuálních akčních plánů a klubů uchazečů o práci.

Pomoci mohou také aktivní programy na trhu práce. Mohou být zaměřeny na strukturální překážky bránící zaměstnavatelům zaplnit volná pracovní místa a znesnadňující nezaměstnaným hledání práce, například kvůli zastarání dovedností v důsledku delší nezaměstnanosti. Vyžaduje to co nejdříve odhalit vznikající nedostatek určitých dovedností, najít konkrétní skupiny nezaměstnaných s neužitečnými dovednostmi a následně zajistit školení a programy pro získání pracovních zkušeností, které těmto lidem pomohou s návratem do práce.

Jsou však na tato opatření k dispozici dostatečné zdroje? Přestože v průběhu této krize došlo ke znatelně většímu navýšení výdajů než u dřívějších recesí, na udržení hodnoty zdrojů dostupných na jednu osobu hledající práci to stále nestačí. Možná to odráží přesvědčení vlád, že další investice nebudou účelné. Navíc je obtížné zajistit rychlý nábor a vyškolení kvalifikovaných sociálních pracovníků a navýšení počtu míst na školení při zachování kvality.

Hrozí, že fiskální konsolidace v mnoha zemích dále omezí zdroje dostupné pro aktivní politiku na trhu práce. Omezení financování těchto programů by se však mohlo vymstít, protože by mohlo vést k dalšímu zhoršení nepříznivých podmínek na trhu práce a ohrozit dlouhodobý růst.

Odolnost trhu práce

Je zřejmé, že podstatná část variability dopadu hospodářského poklesu na nezaměstnanost, příjem z práce a příjmovou nerovnost v zemích OECD je dílem rozdílné politiky a institucí. Opatření mohou zvýšit odolnost trhu práce omezením vlivu hospodářské krize na trh a zmírněním dopadu nižších příjmů na domácnosti. Významnou roli při zmírnění sociálních nákladů mohou například hrát daňové a dávkové systémy.

Politiky a instituce prospívající odolnosti trhu často přinášejí také dobré strukturální výsledky na trhu práce. Všeobecně platí, že země s nižší úrovní strukturální nezaměstnanosti zažívají v době krize menší nárůst počtu nezaměstnaných. Z toho vyplývá, že mnohá doporučení v dokumentu Přehodnocení strategie zaměstnanosti OECD z roku 2006 pro dosažení dobrých strukturálních výsledků na trhu práce pravděpodobně také přispějí k větší odolnosti trhu práce.

Instituce pro koordinované kolektivní vyjednávání mívají pozitivní vliv na strukturální výsledky i odolnost trhu práce, zatímco instituce, které zvýhodňují intenzivní využívání krátkodobých smluv, jako je například přísná ochrana zaměstnání na dobu neurčitou, odolnost trhu snižují.

Podíl příjmu z práce a zelený růst

Veřejní činitelé by se měli zamyslet i nad dalšími dvěma dlouhodobými problémy trhu práce. Zaprvé téměř ve všech zemích OECD klesá podíl mezd, platů a příspěvků na celkovém národním důchodu. Zadruhé je tu problém dočasně zastíněný krizí, který se však s největší pravděpodobností znovu vynoří – jak dosáhnout „zeleného růstu“ a jaký dopad na trh práce bude mít přechod na nízkouhlíkové hospodářství.

Klesající podíl příjmu z práce na národním důchodu je především odrazem zhoršujícího se postavení nekvalifikovaných a nejméně vzdělaných pracovníků, způsobeného zvýšením domácí i mezinárodní konkurence a nahrazováním pracovníků informačními a komunikačními technologiemi, především na určitých pracovních pozicích, které spočívají ve výkonu rutinních úkolů.

Měla by politika reagovat na klesající podíl příjmu z práce? Technologický pokrok a globalizaci není možné zpomalit. Vlády však mohou své pracovní síly lépe vybavit, aby se dokázaly efektivněji prosadit v takzvaném „závodu se stroji“. Větší investice do lidského kapitálu a zajištění lepší shody mezi dovednostmi vyučovanými ve školách a dovednostmi vyžadovanými zaměstnavateli mohou s řešením poklesu podílu příjmu z práce významným způsobem pomoci.

Veřejní činitelé se po definitivním zotavení ekonomiky znovu vrátí k otázce rychlého, efektivního a spravedlivého přechodu na hospodářství s nízkými emisemi uhlíku a účinným využíváním zdrojů. Přechod k zelenému růstu je nejlepší vnímat jako strukturální změnu hospodářství, kde politika trhu práce, včetně opatření v oblasti vzdělávání a dovedností, může sehrát aktivní roli při pomoci pracovníkům a zaměstnavatelům s potřebným přizpůsobením.

Opatření uvedená v Přehodnocení strategie zaměstnanosti OECD představují základní rámec pro úspěšné zvládnutí takových strukturálních změn. Přizpůsobení těchto všeobecných zásad přechodu na zelený růst by mohlo proběhnout například prostřednictvím podpory ekologických inovací a šíření zelených technologií. Jednou z možných cest je zlepšit vzdělávání a odborný výcvik či zajistit, aby zbytečně přísná ochrana zaměstnání a regulace trhu produktů neotupila snahu o inovaci.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary !

OECD (2012), *OECD Employment Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: [10.1787/empl_outlook-2012-en](https://doi.org/10.1787/empl_outlook-2012-en)